

Asia: VN/22535/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Arene kiittää mahdollisuudesta lausua työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta.

Arene pitää uudistusta kannatettavana. On kuitenkin huomioitava, että rakennerahastoissa on kaksi eri palkkakustannusmallia, ja ko. uudistus koskee vain toista niistä eli ns. yksikkökustannusmallia (tuntitaksamalli). Olisi ollut hyvä, mikäli uudistus olisi koskenut myös vakiosivukulumallista palkkakustannusmallia.

Ammattikorkeakoulujen lausunto perustuu nykyisen rakennerahastokauden kokemuksiin. Ammattikorkeakoulujen ongelmat tuovat hälyttävästi esiin tärkeimmän huolen, eli miten ministeriön ohjauksen puute on johtanut ympäri maata täysin erilaisiin toimintalinjoihin ja epätarkoituksenmukaisiin sekä poukkoileviin vaatimuksiin. Ongelmat tarkoittavat, että Suomi häviää rahoituksen vaikuttavuudessa, kun aika palaa selvityksiin ja odottamiseen.

Palkkakustannusmallien ongelma tällä hetkellä on, että kuukausipalkkaa ei voi jyvittää hankkeelle suoraan. Tämä aiheuttaa ammattikorkeakouluissa paljon manuaalityötä ja virhemahdollisuuksia.

Mallit eivät myöskään jousa roolien, vuosien tai työaikaprosenttien muutoksissa. Tämä taas lisää muutoshakemuksia ja rahoituksen menetyksiä.

Tämän lisäksi tuntiveloitusmalli ei huomioi palkkojen muutoksia ohjelmakauden aikana.

Yksikkökustannusmallissa on vaikea arvioida kustannuksia hakuvaiheessa, jos henkilöt eivät ole tiedossa.

Kahden eri mallin käyttö rinnakkain aiheuttaa ylimääräistä työtä.

Lomien tukikelpoisuus on epäselvä, ja tämä aiheuttaa keinotekoisia laskelmia ja lisää käsityötä.

Palkkakustannusmallien joustamattomuus hidastaa myös hankkeiden etenemistä ja voi aiheuttaa taloudellisia tappioita.

Tuntiveloitushankkeiden muutosesitys on hyvä, 20 % siirto seuraaville toimintavuosille olisi tervetullut uudistus, samoin kuin kokoaikaisen/osa-aikaisen jaottelun poistuminen.

Erityisesti ongelma on jakaja 1720, koska se ei vastaa henkilön oikeaa vuosituntimäärää. 1720 tuntia ei ole kokonaistyöaika opettajilla vaan opettajan työaika on 1600 tuntia vuodessa ja tämä on työehtosopimuksen mukainen. 1720 tuntimäärän käyttö tarkoittaa, että hankkeen toteuttaja ei saa hankkeelle jyvitettyä kokonaisuutena opettajan palkkaa hankkeen työn osuudesta. Eli ongelma on, että opettajan vuosikokonaistyöaika lasketaan 1720 tunnin mukaan, ja tämän vuoksi opettajan osalta ammattikorkeakoulut eivät koskaan saa täyttä korvausta hankkeiden rahoituksesta.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, 55 artikla, kohta 2.:een on siis kirjattu jakaja 1720. Artiklassa on mainittu myös vaihtoehto b, jossa tuntiveloitus on mahdollista laskea henkilön oman vuosituntimäärän perusteella, kuitenkin niin, että enin mahdollinen vuosituntimäärä on 1720. Vaihtoehto b tulisivin olla mahdollinen esittää jakajaksi EURA2021-järjestelmässä eli toisin sanoen, vaihtoehto b olisi kansallisesti käytössä.

Ylönen Nina
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry